

XXV.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Beværtning og Gæstgiveri samt om Handel med stærke Drikke.

(Afgiven af Folketingets Udvalg den 8. Marts 1923).

Den historiske Udvikling i Lovgivningen paa dette Omraade har nu i snart 50 Aar været, gennem kommunalt Selvstyre, at regulere og begrænse Næringsvirksomhedernes Ret til Udskænkning af og Handel med stærke Drikke.

Ved Næringsloven af 29. December 1857 gennemførtes den saakaldte fri Beværternæring i København, Købstæderne og Handelspladserne. Følgen deraf blev, at Beværtingernes Antal, i Forhold til Folkemængden, steg til det dobbelte i Løbet af ca. 10 Aar. I den saakaldte Købstadkommissions Betænkning af 6. September 1871 fremhæves, hvilke ulykkelige Forhold den store Forøgelse af Beværtingernes Antal havde fremkaldt i de paa-gældende Kommuner.

Paa Foranledning af nævnte Kommission vedtoges Bestemmelsen i § 9 i Lov af 23. Maj 1873, der gav Kommunalbestyrelserne Ret til, gennem Vedtægtsbestemmelser, godkendte af Indenrigsministeriet, at begrænse Beværtingernes Antal. De kommunale Raad benyttede denne Ret i et saadant Omfang, at man faktisk dermed var borte fra den fri Beværternæring

i Købstæderne, gennemført ved kommunalt Selvstyre.

Gæstgiverborgerskaberne vedblev at være Frinæring, og ved Højesteretsdomme af 25. Januar 1881 og 20. Marts 1889 blev det fastslaaet, at Købstadgæstgivere havde Ret til at beværte Byens Indbyggere.

Derefter begyndte man at løse Gæstgiverborgerskaber med det Formaal at drive almindelig Beværtning, og i Løbet af nogle Aar benyttedes denne Fremgangsmaade i et saadant Omfang, at f. Eks. i Aarene 1900 til 1904 var den aarlige Tilgang af Gæstgiverborgerskaber i København henholdsvis 96, 134, 149, 104 og 133 eller i Gennemsnit en aarlig Tilgang af 123 Gæstgiverborgerskaber, der udnyttedes som almindelige Beværterborgerskaber.

Paa Foranledning af Ædruelighedskommissionen vedtoges Loven af 20. April 1906, hvorefter Gæstgiverborgerskaber kun hjemlede Ret til at beværte dem, der herbergeredes i Gæstgiveriet, saafremt Borgerskabet var erhvervet efter Lovforslagets Forelæggelse for Rigsdagen den 28. Februar 1906.

Som en Fortsættelse af denne Lov-